

se u tom zavodu, kojim je uzela ravnati g. K. Cv. polagati prije svega temelj budućim dobrim suprugam, majkama i kućanicama bugarskoga naroda.

Kako nam je znano, gospodjica u svom plemenitom nastojanju i vrlo krasno napreduje, jer sviestni i za napredak ženske mladeži oduševljeni poglavari njezine predloge uvažuju i izvode, a ovo liepo susretanje naravno da njezinu i onako veliku revnost jošte pomnožava. Zato nije čudo, da ona već pomislija na to, kako da se ustroji u Sofiji društvo za podporu ženske mladeži. U to ime predstavljali so ruski vojnički častnici, a i naša gospodjica je tudie sudjelovala svojim zvonkim glasom, kojim je umila i Zagrebčanom po koj časak zasladiti, te je tako čisti dohodak ove zabave navrnula ženskomu gimnaziju. Jedan se je dio pomenutih novaca upotriebio za nabavljenje učevnih sredstva, a preostalo kao glavnica za podporu siromašne ženske mladeži. Gospodjica, koja je liepo glasbeno naobražena, znati će ovim načinom još mnogo korist pribaviti siromašnoj ženskoj mladeži; nu znati će ona sigurno za koju godinu i onakvimi školskimi izložbami, kako se to čini na zagrebačkoj višoj djevojačkoj učionj, položiti dobar temelj glavnicu u toli plemenitu svrhu.

Nije samo to, na što gospodična pomislija, rada bi ona, da se obogati zavodska knjižnica, pa već smišlija način, kako da knjižnica bez novaca dodje do knjiga. Naša književna društva jamačno će se rado gospodjici odazvati, ako se u tu plemenitu svrhu na njih molbom obrati; a moći će takovim načinom lasno i kod ostale slavenske braće uspjeti.

2. prošloga mjeseca obdržavali su se izpiti na pomenutom gimnaziju. Izpiti nisu javni, nego ravnatelj, odnosno ravnateljica, prisustvuje izpitom, kako na koj sat prispieva.

Generalnim školskim inspektorom u Bugarskoj je Stojanov, muž upravo znanstveno naobražen, koj je polazio sveučilište pražko; on je i u ono tužno vrieme ustanka radio na književnom polju. On bijaše prije profesorom gimnazije u Vlaškoj, govori više jezika: hrvatski, francezki, njemački, česki, vlaški, turski i — razumije se — bugarski. G. Stojanov je školski poglavar, komu nemanjka nikoje svojstvo, da razpozna revna i sposobna učitelja, a takova u velike cieni, njegov rad pohvalno priznaje, te ovako na uztrajnost potiče; svagdje, a osobito pred djecom izkazuje učitelju najveće počitanje, te mu se na trudu i liepu uspjehu srdačno zahvaljuje. Naravno je, da ovakov poglavar, koji iskrenu volju i prave sposobnosti i uspjehe uvažavati znade i hoće, učitelja na rad potiče, da što više, ovakov poglavar usrećuje učitelje i djecu. Uz ovakova poglavara moći će domišljata glavica gospodjice Klotilde Cvetišićeve ženskim gimnazijem blagoslovno upravljati, te se — kako se čvrsto nadamo — kao Hrvatica ondje liepo ponieti.

(Hrvatski učitelj.)

D o p i s i.

Iz Novega mesta. V novomeskem šolskem okraji bodo drugi šolski tečaj učitelji imeli lokalne konference, in sicer v Novem mestu, v Trebnem, v Žužemberku in v Toplicah z učitelji okolic teh krajev, pri katerih se bodo razpravljale posebno pedagogične reči, potem tudi didaktika, kmetijsštvo za šole na deželi i. dr.

Iz Ljubljane. 7. aprila t. l. bode imel odbor slov. učiteljskega društva ob navadni uri popoldne sejo, h kateri uljudno vabi vse g. g. odbornike društveno predsedništvo.

Ljudsko štenje v Ljubljani je pokazalo, da ima ljubljansko mesto 24.618 prebivalcev, iz med katerih je **18.313** s slovenskim občevalnim jezikom. Nemški jezik kot »umgangssprache« je vpisalo 5422 oseb. Tujcev se je naštelo 647. Poleg Slovencev in Nemcev se je naštelo 87 Čehov, 6 Poljakov, 4 Hrvatje, 1 Rumunec in 138 Lahov.

Različnosti.

Gorke zime. Letošnja zima je v tem stoletju najgorkejša. Leta 1183. so bila sadna drevesa meseca decembra polna sadja in vinska trta je meseca februarja dozorela sladko grozdje. Leta 1288. so rastle vijolice meseca januarja v Kolinu, in ob reki Mosli je cvetela trta meseca aprila. Leta 1572. so drevesa meseca januarja obzelenela in februarja so imele ptice mladiče. Leta 1621. je meseca februarja vse cvetlo. Leta 1658. ni bilo ne snega ne slane. Leto 1782. je bilo zelo gorko, meseca decembra je grmelo kakor v avgustu, meseca januarja je bilo vse v cvetju kakor v majniku. Leta 1821. je grah meseca decembra cvetel in rež so konec maja želi, vina se je pridelalo v tem stoletju največ. V letih 1858 in 1866 ste bili zimi pomladi podobni. Letošnje leto je v Švici i na Nemškem tako gorko, kakor na Adriji. V tržaški okolici so nekatera drevesa meseca decembra v drugič obzelenela, trta je do 20 centimetrov velike mladike pognala, zelenjava je po vrtilih rastle, kakor po leti in vse drugo drevje je brstje poganjalo.

Znamenite zgodovinske letnice. Leta 81. je umrl cesar Tit i sedel na prestol Domicijan, l. 281. zmaga cesarja »Proba« v Traciji, l. 381. drugi splošni koncil v Carigradu in obsodba Macedonija; l. 781. je Karol veliki praznoval v Rimu predpust in je bil krščen njegov sin Pipin; l. 881. Karol III. je bil za cesarja kronan; l. 981. cesar Oton je ukazal pomoriti na obed povabljene gospode; l. 1081. Cesar Henrik je oblegel Rim in zasedil predmestja; l. 1481. je umrl Mahomed II, in Alfons, kralj portogalski; l. 1581. združenje Nizozemske države, ko se je od španske odtrgala; l. 1681. Strasburg se je podal Ludevitu XIV.; l. 1781. Verska reformacija v Nemčiji po Jožefu II.

Šolsko štenje. Nemško z 41 milijoni prebivalcev ima 10.000 šol s 6 milijoni učencev; — Angleško s 34 milijoni prebivalcev 58.000 šol s 3 milj. učencev; — Avstro-Ogersko s 37 milj. prebiv. 30.000 šol s 3 milj. učencev; — Francosko s 37 milj. prebiv. ima 71.000 šol s 4 milj. 700 tisuč učencev; — Špansko s 17 milj. prebiv. 20 tisuč šol z 1 milj. 600.000 učenci; — Italija s 28 milj. prebiv. 47 tisuč šol z 1 milj. 900.000 učenci; — Rusija s 74 milj. prebiv. ima 32 tisuč šol z 1 milj. in 100.000 učencev. Potem pride na 1 šolo učencev: na Nemškem 100, na Angleškem 52, na Avstro-Ogerskem 100, na Francoskem 66, na Španskem 56, na Laškem 40, na Ruskem 36.

Vnanje države. Nesrečna smert ruskega carja razburila je vse vladarje; prvi morivec je ugrabljen, imé mu je Rusakov, še le 19letni dijak, tehnikar. Še bolje zanima svet novi car Aleksander III., ki je 14. marca bil v Kazanski cerkvi proglašen za carja. Novi car sluje kot iskren Slovan, kot nasprotnik Nemecev in prijatelj Francozov; njegov oča pa je bil največi podpornik prusko-nemške politike. Ni čudo toraj, ako se poroča, da je nemški cesar omedleval, ko je čul, da je njegov prijatelj mrtev, Bismark je pa v noči 2 uri stal pred telegrafom in svojim poslanikom telegrafiral, kako se jim je sedaj obnašati. — Francozi so pa zborovanje pri starejšinstvu pa tudi v poslanski zbornici iz sočutja do ruske cesarske rodbine častno ustavili; jednako storili so italijanski mi-